

Podstawy prawne i organizacyjne oświaty - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Podstawy prawne i organizacyjne oświaty
Kod przedmiotu	05.1-WP-PEDD-PPOO
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	drugiego stopnia z tyt. magistra
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Występuje w specjalnościach	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Helena Ochonczenko

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	18	1,2	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Uzmysłowienie studentom, czym jest istota prawa, zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi organizacji oświaty w Polsce i prawnego funkcjonowania instytucji oświatowych, poznanie przepisów prawa oświatowego i uzmysłowienie, jakie miejsce w hierarchii zajmują źródła prawa oświatowego, kształtowanie umiejętności korzystania z przepisów prawa, zapoznanie z procedurami postępowania związanymi z kształceniem, opieką i wychowaniem zgodnymi z obowiązującymi normami prawnymi.

Wymagania wstępne

Ogólna znajomość Konstytucji RP.

Zakres tematyczny

- Wstępne wiadomości o prawie** (pojęcie prawa, źródła prawa i ich rodzaje, obowiązywanie aktów prawotwórczych, norma prawna i jej budowa, przepis prawny, wybrane kategorie prawa cywilnego: zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, ubezwłasnowolnienie).
- Istota prawa oświatowego i jego miejsce wśród innych gałęzi prawa w RP** (system prawa w RP, podstawowe gałęzie i ich charakterystyka ogólna, prawo oświatowe jako gałąź prawa administracyjnego, podmioty prawa oświatowego, stosunki administracyjno-prawne w prawie oświatowym).
- Podstawowe wolności i prawa w dziedzinie oświaty** (wolności i prawa w dziedzinie oświaty na tle innych wolności i praw człowieka, prawo do nauki i obowiązek szkolny, prawo do opieki przedszkolnej, prawne gwarancje prawa do nauki dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością, prawo do nauki mniejszości narodowych/etnicznych).
- Organizacja systemu oświaty w Polsce** (obowiązki państwa w dziedzinie oświaty, struktura polskiego systemu oświaty, system szkół w polskim systemie oświaty, gmina, powiat, województwo jako organy założycielskie i prowadzące szkoły i placówki oświatowe). **Zakres podmiotowy i treści ustaw:** Prawo oświatowe, O systemie oświaty i ustawy Karta Nauczyciela.
- Kwalifikacje i awans w zawodzie nauczycielskim** (ogólne zasady, procedury). **Prawa i obowiązki nauczycieli** (w świetle ww. ustaw).
- Szkoła jako środowisko wychowawcze ucznia** (ogólna charakterystyka szkoły jako instytucji edukacyjnej, jej funkcje, organizacja - ujęcie rzeczowe i czynnościowe, formuła prawnoadministracyjna).
- Organy kolegialne w szkole lub placówce** (zadania, kompetencje).
- Społeczne organy szkoły lub placówki oświatowej** (rada szkoły, rada rodziców, samorząd uczniowski).
- Opieka i wychowanie na gruncie prawa oświatowego** (zadania nauczyciela (wychowawcy) w tym zakresie, pomoc psychologiczno-pedagogiczna - jej organizacja, procedury (wybrane) postępowania nauczycieli w sytuacjach trudnych i nadzwyczajnych).
- Bezpieczeństwo w szkole i placówce** (podstawowe obowiązki prawne nauczycieli/wychowawców w zakresie bezpieczeństwa, obowiązkowe działania nauczycieli, wymogi bezpieczeństwa dot. pomieszczeń szkolnych, terenu wokół szkoły i ogólnych przepisów bhp, podstawowe obowiązki uczniów/wychowanków w tym zakresie).
- Odpowiedzialność prawna wychowawców i nauczycieli** – zasady generalne, kategorie.

Metody kształcenia

Dyskusja z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną, praca z dokumentem źródłowym, praca w grupach, metoda problemowa (rozwiązywanie przypadków).

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektówMetody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: D.1/E.1.W1. miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; D.1/E.1.W2. podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;	• K_W15 • K_W16	• dyskusja • kolokwium	• Ćwiczenia
W zakresie umiejętności absolwent potrafi: D.1/E.1.U6. podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; D.1/E.1.U8. merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	• K_U01 • K_U19	• bieżąca kontrola na zajęciach • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • poprawne rozwiązanie kasusów i zinterpretowanie określonych przypadków	• Ćwiczenia
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: D.1/E.1.K9. stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.	• K_K01 • K_K09	• aktywność w trakcie zajęć • bieżąca kontrola na zajęciach • dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach •	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia

Poprawne rozwiązanie kasusów i zinterpretowanie określonych przypadków w oparciu o zdobytą wiedzę z powołaniem się na konkretne normy prawne (praca z dokumentem prawnym); Kolokwium pisemne (lub ustne) z całości materiału – test z progami punktowymi – 60% dst., 70% dst+; 80% db; 90% db+; 95%-100% bdb.

Ocena końcowa

Średnia arytmetyczna ocen cząstkowych.

Literatura podstawowa

1. Balicki A., Pyter M., *Prawo oświatowe*, Warszawa 2015.
2. Kurzyna-Chmiel Danuta, *Podstawy prawne i organizacyjne oświaty*, Warszawa 2006.
3. Pilich M., *Ustawa o systemie oświaty: komentarz*, Warszawa 2013.
4. Stawecki T., Winczorek P., *Wstęp do prawoznawstwa*, Warszawa 1995.
5. Walkiewicz E., *Elementy prawa dla nauczycieli*, Warszawa 2007.
6. Ustawy: Karta Nauczyciela, Ustawa Prawo oświatowe, Ustawa o systemie oświaty (+ przepisy wykonawcze do wymienionych ustaw)

Literatura uzupełniająca

- Bojarski Ł., Płatek M., *Z prawem na ty*, Zakamycze 1999.
- Homplewicz J., *Zagadnienia prawne działalności opiekuńczo-wychowawczej*, Rzeszów 1992.
- USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. [Prawo oświatowe](#) (Dz. U. z 2019 r. poz. [1148](#), [1078](#), 1287, [1680](#), [1681](#), [1818](#), [2197](#) i [2248](#) oraz z 2020 r. poz. [374](#))
- USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. [Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe](#) (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, [949](#) i [2203](#), z 2018 r. poz. [2245](#) oraz z 2019 r. poz. [1287](#))
- USTAWA z dnia [7](#) września 1991 r. [o systemie oświaty](#) (Dz. U. z 2019 r. poz. [1481](#), [1818](#) i [2197](#))
- USTAWA z dnia 26 stycznia 1982 r. [Karta Nauczyciela](#) (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215)

Uwagi

Pełny wykaz dokumentów prawnych dotyczących omawianych zagadnień - otrzymuje student na pierwszych zajęciach.

